

Türkçe “AYDIN” kelimesi çok umumi ve müphem bir mana taşır. Hangi seviyede okumuş ve bilgili insana aydın diyoruz? Sadece bilgili olana bu adı ve sıfatı vermek doğru mudur? İlkokul, lise ve üniversite mezunu olana aydın ve derin bilgisi olmadığı halde günlük fıkralarında bütün memleket ve dünya meselelerini hallettiğini sanan ve güya halkı aydınlatan bir gazeteciye “aydın” diyebilir miyiz? Keza muayyen sahada mütehassıs olduğu halde kendi menfaatinden başka bir şey düşünmeyen, menfaat veya mevki düşkünlüğü dolayısıyla yalana göz yuman bir kimseye kelimenin tam manasıyla “aydın” demek mümkün müdür? Türkiye’de bazıları dini ve ahlaki duygularını kaybetmiş, on sekizinci yüzyıldan kalma basit dünya görüşüne sahip olanlara “aydın” adını verirler. Bu ne dereceye kadar doğrudur? Sarbonne ‘da felsefe tahsili etmiş, doktora yapmış, aynı zamanda mistik bir dünya görüşüne sahip bir insana bu adı vermekten çekincek miyiz?

Her gün kullanılan, manası belli zannedilen pek çok kelime gibi “aydın” kelimesi de üzerine varılınca eriyen ve kaybolan hayaller gibi aldatıcı bir parlıttan başka bir şey ifade etmiyor.

Biz bu kelimeyi Fransızca “intellectuel” karşılığı kullanıyor, hakim vasfı düşünce olan insana bu adı veriyoruz. Bu manada “aydın” sadece muayyen bilgilere sahip bir kimse değil, “düşünce”yi bir çeşit itiyat haine getiren, hiçbir şeyi peşin olarak kabul etmeyen, her şeyin aslını araştıran bir şahsiyettir. Muayyen bir ideolojiyi veya hayat görüşünü kafasına bir şapka gibi geçiren ve onu hakikatin ta kendisi zanneden bir insan bizce “aydın” değil bir nevi “portmanto’dur. Descartes’ın metodik şüphesine sahip olmayan , kelimenin gerçek manasıyla “düşünen insan” değildir. Onun muayyen bilgileri ve inançları olabilir, fakat o, bu bilgi ve inançların efendisi değil, kölesidir.

“Aydın” karşılaştığı her meseleyi soran insandır. Fikirler, üzerinde düşünülmeyince basmakalıp hale gelir; bir nevi batıl inanç şekline girer. “Aydın” başkalarından önce kendi kendisine karşı hür olan insandır. Onun için hakikat en üst kıymettir. Bunun içindir ki o insan, fikirleri menfaat, propaganda, mevki, prestij, zaviyesinden ele alır.

AYDIN KİMDİR?/ Mehmet KAPLAN

Editörden tarafından yazıldı.

Pazar, 19 Haziran 2011 21:29 - Son Güncelleme Pazartesi, 03 Ekim 2011 17:11

Mehmet KAPLAN